

Hjertelig møte i kanslerens park

Tysk-amerikansk partnerskap må til for å stabilisere Øst-Europa, fastslår USA's president Bill Clinton.

Aftenpostens korrespondent
HALVOR HEGTUN

Bonn.

President Clintons offisielle besøk i Tyskland fikk en lykkelig start i går. I parken utenfor forbundskanslerens kontor, mellom praktfulle, hetedependende løvtrær, sto to statsmenn på en plattform og omtalte hverandre i hjertelige former som «Bill» og «Helmut». – Forholdet mellom USA og Tyskland etter krigen er unikt, sa Bill Clinton. – USA er det landet vi tyskere har aller mest å takke for, sa forbundskansler Helmut Kohl.

Clinton, som er den første amerikanske presidenten som besøker Tyskland etter landets gjenforening, uttrykte glede over å få være president i en tid med historiske muligheter i Europa, en tid da «murer rives ned og broer bygges opp». – I etterkrigstiden har USA gitt helhjertet støtte til et sikkert og stabilt Vest-Europa. Nå er spørsmålet hva vi skal gjøre for å integrere den andre delen av Europa så godt som mulig i fellesskapet, sa Clinton.

For Clinton er det åpenbart at Tyskland må spille en hovedrolle i denne prosessen. – Kansleren og jeg vil gjøre hva vi kan for å

støtte øst-europeerne i deres reformbestrebelse, sa han. At mikrofonen skurret og helikoptre laget unødige bråk i himmelen over Rhinen, lot ikke til å dempe presidentens humør. – Kansler Kohl og jeg vil også gjøre hva vi kan for å få disse mikrofonene til å virke!

En av journalistene i kanslerhaven spurte Clinton om USA nå føler seg sterkere knyttet til Tyskland enn til Storbritannia, som amerikanerne bestandig har pleiet et «spesielt forhold» til. Clinton nølte med å svare. – Det er som å få ansvaret for å plukke ut et VM-lag, sa han. – Forholdet til Storbritannia er nødt til å være noe for seg selv, fordi USA som nasjon «vokste ut av Storbritannia». Ganske raskt tilføyde han likevel at de store utfordringene i tiden ligger i Tysklands østlige nabolag og at Tyskland må være en hovedpartner for USA i Europa.

Kennedy

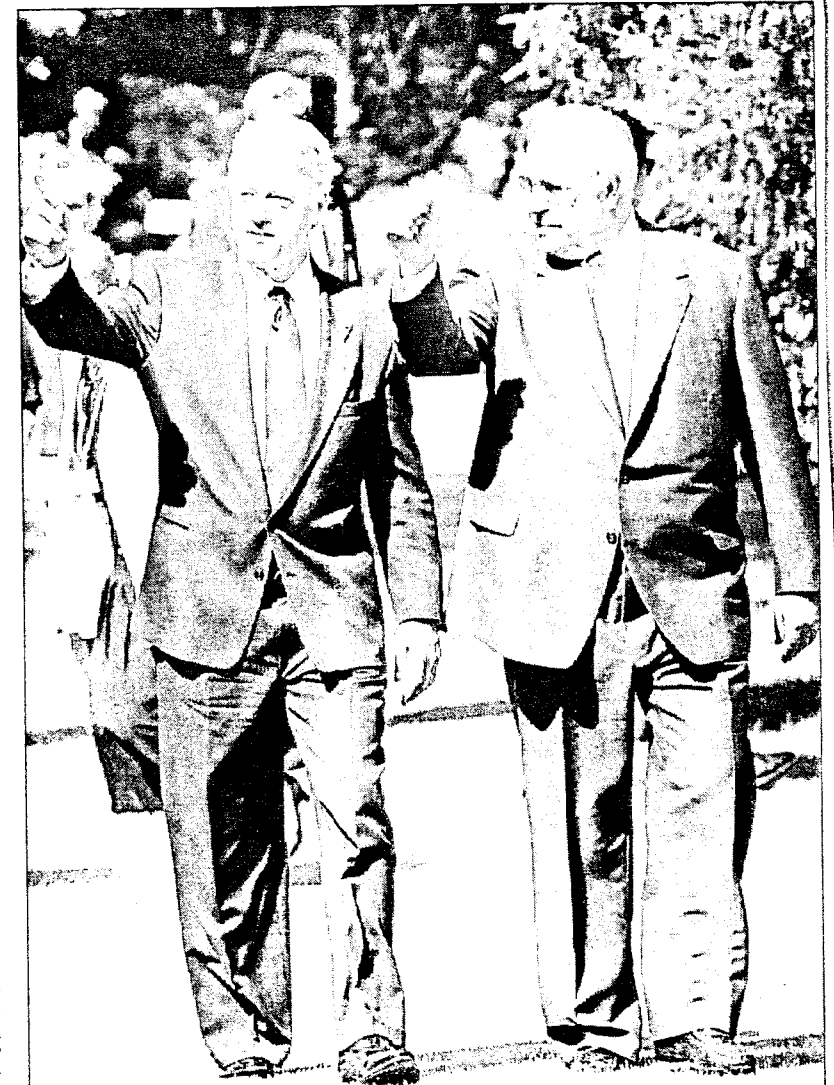
Høydepunktet under det offisielle Tyskland-besøket kommer i formiddag, når Clinton taler foran Brandenburger Tor i Berlin. Clinton håper at tusener av berlinere vil møte frem. Han blir den første amerikanske leder som spaserer gjennom byporten som så lenge var symbolet på Tysklands og Europas deling.

Nå trekkes linjene tilbake til Clintons partifelle, presi-

dent John F. Kennedy, som gjorde seg til folkehelt med sin «Ich bin ein Berliner»-tale i 1963. Clinton har mindre å tilby. Mens Kennedy i sin tid lovet hjelp og støtte til et Vest-Tyskland som trengte det, er Clintons viktigste budskap at tyskerne nå er blitt så store og mektige at de selv må ta en større del av ansvaret for det som skjer i Europa – i samarbeide med USA. Clinton blir av tyske kommentatorer vurdert som en utrenet utenrikspolitiker som også vil tjene innenrikspolitiske poeng på å be europeerne overta en større del av byrdene på sitt eget kontinent.

Domstolen

Også på det militære området vil USA at Tyskland skal spille en mer aktiv rolle. Tyskerne trenger ikke lenger være mer tilbakeholdne enn andre når det gjelder fredsbevarende og fredsskapende internasjonale operasjoner. I dag får han vite kjennelsen fra forfatningsdomstolen i Karlsruhe, som enda en gang har befattet seg med hva tyske soldater skal ha lov til å være med på utenfor NATOs tradisjonelle operasjonsområde. Sosialdemokratene mener regjeringen har brutt den restriktive, tyske grunnloven ved å la soldater være med på marineblokaden av rest-Jugoslavia og på flyovervåkingen av luftrommet over Bosnia-Hercegovina.

GODE VENNER: «Bill» og «Helmut» i hyggelig passiar utenfor kanslerboligen i Bonn.

Foto: SCANFOTO/REUTER